

[Niels Matthiasen.]

det, at jeg gerne vil give ministeren lejlighed til klart og tydeligt at markere, at der i forholdet omkring statens kunstfond ikke er sket eller vil ske noget, som anfægter kunstfondens kunstneriske uafhængighed eller frie dispositionsret.

Formanden for finansudvalget har i en skrivelse af 17. november til kulturministeriet anmodet om en redegørelse for, hvilke kriterier der lægges til grund ved afgørelsen af, om en kunstner kan opnå støtte som arbejdslegat. Hvis finansudvalget ikke ved læsning af loven, dens bemærkninger og de betænkninger, der er kommet i forbindelse med lovens behandling og gennem de årlige beretninger, som kunstfonden udsender, kan danne sig et indtryk af disse kriterier, så kan man naturligvis spørge rent generelt. Det betænkelige er imidlertid netop, at man ikke spørger generelt, men i forbindelse med arbejdslegater tildelt til navngivne og omdiskuterede kunstnere. Det er denne sammenblanding af generelle oplysninger i almindelighed og personlige oplysninger i særdeleshed, der har givet anledning til den uro, der er opstået. Det er ikke et spørgsmål om disse to kunstnere. Om dem kan hver især have sin personlige mening. Det er et spørgsmål om noget andet og betydeligt vigtigere: er det et varsko til kunstfonden, formanden for finansudvalget har bebudet i Information i sidste uge? Er det et varsko om, at finansudvalget vil forsøge at tiltage sig en ret, det ikke har i henhold til loven om kunstfonden, idet udvalgene ifølge § 4, stk. 4, selvstændigt administrerer de dem tillagte fondsmidler? Så er det i hvert fald ikke med tilslutning fra hele finansudvalget.

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig, hvad den tidligere socialdemokratiske formand for finansudvalget hr. Lysholt Hansen sagde forleden dag i sin valgkreds:

„Socialdemokratiet finder ikke, det er rimeligt, at finansudvalgets medlemmer skal være med til at afgøre, hvem der skal have ydelse, og hvem der ikke skal. Det må stå klart, at kunstfondens bedømmelsesudvalg er suverænt.“

Kulturministeren kan sikkert huske, at loven kom til verden efter ganske lange og ganske besværlige forhandlinger i 1964 og blev genbehandlet i 1969. Dens hensigt var bl. a., at kunstfonden frit skulle kunne ar-

bejde uden nogen form for pression fra organisationer, enkeltpersoner eller politisk hold, og at kunstfonden skulle sikre et ikke-statsdirigeret kulturliv. Kan ministeren give tilsagn om, at man vil fastholde dette sigte uændret og vil afvise ethvert forsøg på indblanding i den kunstneriske uafhængighed og frie dispositionsret?

Ministeren for kulturelle anliggender (*K. Helveg Petersen*): Må jeg indledningsvis sige, at jeg ikke finder, det er rimeligt, at vi indleder en diskussion om finansudvalgets stilling. Finansudvalgets medlemmer og dets formand kan jo ikke deltage i denne debat, og jeg afstår altså fra at kommentere det spørgsmål ud over den bemærkning, jeg her har gjort.

Men jeg skal svare på det spørgsmål, der er rejst: om jeg vil give tilsagn om at fastholde bestemmelserne i loven om statens kunstfond. Dertil vil jeg sige, at en af de grundlæggende ideer i denne lov jo er den selvstændige kompetence og den uafhængighed, der er tillagt fondens kunstkyndige udvalg med hensyn til fordelingen af statsmidler efter de i loven og den ministerielle bekendtgørelse nedfældede retningslinjer. Man har her tilsigtet en administrationsform, der som uafhængig af bestemte kunstneriske gruppeinteresser og politiske interesser skulle kunne sikre frihed for den kunstneriske udvikling og den kunstneriske produktion. Ved en koncentration af ansvaret hos få sagkyndige, der er valgt for et kort åremål, har man givet det offentlige betydelig sikkerhed for de trufne dispositioners saglighed og for, at mulige opståede tendenser til ensretning brydes med korte mellemrum. Ingen har naturligvis kunnet give garanti for, at diskussioner kan undgås. Det er i hvert fald rigtigt, at disse principper, der er fastsat i lovgivningen, er noget væsentligt i administrationen af statens kunstfond, og disse bestemmelser vil jeg naturligvis efterleve.

Må jeg så gøre den generelle bemærkning vedrørende oplysninger om fondens virksomhed, at det er indlysende, at man fra fonden og fra ministeriet selvfølgelig generelt må være parat til som i det tilfælde, der her er tale om, at give alle de supplerende oplysninger, som det er muligt at give til belysning af de opgaver, som institutionen